

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Podíl audiologické sestry na vyšetřování a na hodnocení hendikepů nemocných s nedoslýchavostí podmíněnou hlukem

Autor práce: Mgr. Vít Blanař

Doktorský studijní program: Ošetřovatelství

Oponent: prof. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.

Aktuálnost zvoleného tématu

Zvolené téma disertační práce je aktuální v českém i mezinárodním prostředí a věnuje se mu řada výzkumných prací. V kontextu oboru ošetřovatelství je především významné, že kromě audiometrických vyšetření sluchu stoupá zájem o hodnocení subjektivních problémů se sluchem včetně komunikačních problémů spojených s nedoslýchavostí. Práce je unikátní v kontextu českého ošetřovatelství - v České republice nebyl dosud realizován výzkum profesní nedoslýchavosti s hodnocením subjektivních problémů pacientů.

Celkové zhodnocení práce

Rozsah a formální náležitosti práce

Předkládaná disertační práce obsahuje celkem 90 stran textu, aparát a 7 příloh, po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené. Teoretická a praktická část jsou zpracovány ve vyváženém poměru. Jednotlivé oddíly (kapitoly) jsou logicky uspořádány, souvisle na sebe navazují. Text je zpracován ze 124 domácích a zahraničních bibliografických zdrojů. Záznam literatury a odkazy v textu reflektují platné normy.

Zvolené metody, dosažené výsledky a úroveň jejich statistického zpracování

Design výzkumu je kvantitativní – jedná se o průřezovou deskriptivní studii v kombinaci s vyšetřením sluchového aparátu. Byla použita kombinace objektivních metod šetření (audiologická vyšetření pacientů) a subjektivních metod šetření (emoční a sociální problémy pacientů). Subjektivní data byla sbírána zahraničním dotazníkem Hearing Handicap Inventory for Adults, který byl přeložen v rámci disertační práce. Škoda jen, že kromě precizního překladu dle mezinárodní metodiky, nebyly změřeny psychometrické vlastnosti dotazníku pro jeho standardní využívání v českém prostředí. Výzkumný soubor čítal 75 pacientů pracujících v hlučném prostředí a 40 pacientů s normálním sluchem jako kontrolní skupina (pro odhalení možných falešně pozitivních výsledků dotazníků). Data byla zpracována deskriptivní a induktivní statistickými metodami. Byly prokázány přímé souvislosti mezi objektivními nálezy pacientů (sluchové ztráty) a subjektivním hodnocením problémů se sluchem v emoční i sociální oblasti.

Diskuze

Zjištěné výsledky byly diskutovány a konfrontovány s domácími a zahraničními studii ve struktuře disertační práce (hodnocení profesní nedoslýchavosti, výsledky dotazníkového šetření, ochrana sluchu, přidružená onemocnění). Autor důsledně popisuje také limitace výzkumu, mezi které patří zejména reprezentativnost vzorku a design výzkumu. Jednoznačnější výsledky by mohla přinést studie prospektivní v porovnání s průřezovou.

Práce s literaturou

Autor prokázal dobrou úroveň práce s literárními prameny - výběr publikovaných prací vztahujících se k řešené problematice, jejich zpracování a vhodná implementace vzhledem k povaze textu, zejména v teoretické části. V kontextu řešeného tématu byly vymezeny základní pojmy. Kvalitním zpracováním teoretické části jako solidního metodologického východiska pro vlastní výzkum prokázal autor dobré vědomosti k řešené problematice. Disertační práce je psána kultivovaně odborným a vědeckým jazykem, v maximální míře je využívána adekvátní odborná terminologie, stylizace textu je na dobré úrovni.

Význam pro praxi a další rozvoj boru

Výsledky disertační práce jsou přínosné zejména pro vzdělávání a praxi audiologických sester. Nastiňují také potenciální směr dalšího výzkumu v této oblasti, které autor specifikuje. Přířímým praktickým přínosem disertační práce je návrh minimálních požadavků na útlumové vlastnosti ochranných prostředků. Autor navrhuje také rozšíření kompetencí audiologických sester o standardní hodnocení subjektivních problémů nedoslýchavých formou ověřeného dotazníku.

Zhodnocení stanoveného cíle práce

Bylo stanoveno pět hlavních cílů disertační práce (popsat činnost a kompetence audiologické sestry; přeložit dotazník; zjistit korelace mezi stupněm stráty sluchu a subjektivním vnímáním problémů se sluchem; vyhodnotit faktory ovlivňující sluchový práh), které byly naplněny v teoretické a praktické části disertační práce. Ve výzkumné části byly definovány tři výzkumné otázky, které předurčily design a metodiku zkoumání. Vzhledem ke zpracování výsledků (deskriptivní a induktivní statistika) by bylo vhodnější definovat hypotézy, které by pak měly být statisticky ověřované. Cíl výzkumu nebyl explicitně definován.

Připomínky a dotazy:

Co bylo hlavním cílem výzkumu v rámci disertační práce?

Jak by mohly/měly být definovány hypotézy vzhledem k provedenému statistickému zpracování dat?

Uvažujete o standardní používání dotazníku HHIA v českém prostředí? Pokud ano, jak by měl být tento nástroj připraven?

Závěr

Disertační práci hodnotím celkově kladně, práce splňuje základní kritéria kladené na tento typ práce. Dosažené výsledky jsou přínosné pro studovaný obor. **Doporučuji, aby byla disertační práce přijata k obhajobě** a na základě úspěšné obhajoby byl udělen Mgr. Vítu Blanařovi akademický titul *Philosophiae doctor*, ve zkratce Ph.D., v oboru Ošetřovatelství.

V Ostravě 20. března 2017

prof. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.
Lékařská fakulta Ostrava